

Boh Fangz Lwg Nuk Caeuq Bawx Ngoemx

没有语言的生活

□Dunghsih sij Mungz Yenginz hoiz

□作者 东 西 翻译 蒙燕群

Boh Cuh Lingz cingq baet dieg, namhfaenx mbinmyagmyag, humx dwk boh Cuh Lingz. Cai Yicinh song fwngz heux aenhoz hop he, caiq au song fwngz vix hwnj gwnz liengzranz bae. Boh Cuh Lingz mbouj rox gij eiqsei de, roxnyinh Cai Yicinh gaz de guh hong, aennaj de yienh’ok mbouj naihfanz. Aen’ aek Cai Yicinh lumj deng gaiqnyauj nyauj geij mbat nei, de rag diuzcag gwnz ciengz roengzdaeuj, cuk aenhoz de, ndiengq din hwnj. Boh Cuh Lingz naeuz mwngz siengj cuk hoz dai ha? Yaek cuk ma ranz mwngz cuk. Gaiq sauqbaet Boh Cuh Lingz sauq hwnj caekhaex Cai Yicinh bae, Cai Yicinh deng baet ok bakdou ranz Cuh Lingz.

Gvaq cit ci ien seizgan he, Yangz Funciz hainduj baenz ranz baenz ranz bae ra Cuh Lingz. Cai Yicinh youq mwh Yangz Funciz simgaenj hemq Cuh Lingz, fwngz de vix coh laengmbanj ndoeng faexdauz, lij mboujduenh veh gienluenz. Boh Cuh Lingz au gij dungcoz luenhlab neix caeuq dungcoz haxbaenh lienz hwnjdaeuj, roxnyinh daengz cingzgvang mbouj ndei.

Bogfeiz yubyub yabyab daenq bae coh laengmbanj, gyoengqvunz hemq aencoh Cuh Lingz.

Ngoenz daihhaj gyanghaet, Cangh Fuzbauj lumj bingzseiz nei daeujdaengz aencingj henz hagdangz au raemx. Aendoengj de bungq deng ndaek doxgaiq fouz naj raemx he, bakcingj cienz daeuj cungj heiq naeuh he. De ma ranz au dienhdoengz, ciuq roengz ndaw cingj bae, de yawjraen seihaiz Cuh Lingz. Cangh Fuzbauj sikhaek rug mbouj dingz. Vunz ndaw mbanj mbouj lau sinhoj, ningznyienh lai byaij geij yamq loh, bae rap raemxdah daeuj gwn. Aencingj henz hagdangz, cijmiz ranz Cangh Fuzbauj rap daeuj gwn, Cuh Lingz dai haj ngoenz, ranz de couh gwn raemxuq haj ngoenz. Haet haenx hagdangz mbouj hwnjdangz, gvaqlaeng geij ngoenz haenx, Cangh Fuzbauj deng seihaiz haenx geuj dwk, hagseng raen de itmienh hwnjdangz itmienh rug. Yauz Yuzbingz ca mbouj geijlai cungj rug raemxmbei okdaeuj lo. De gaenq nyieg dwk mbouj miz banhgap byaij hwnj daizonsaw bae.

Daengz seizcin, Cau Gaihying cij au gij siengq ndwencieng gonq de ingj haenx soengq daengz ndaw mbanj. De dawz siengq Cuh Lingz bae ra Yangz Funciz sou cienz. Yangz Funciz naeuz Cuh Lingz dai lo, mwngz bae ra de au cienz ba. Cau Gaihying bungqding, cingq yaek dawz siengq Cuh Lingz vut haeuj ndaw cauqfeiz bae. Vangz Gyahgvanh ciengj au siengq gvaqdaeuj, naeuz hawj gou, gou ok cienz, gou cienzbouh cawx au gij siengq neix.

Cungj sing’ yaem daegbied he, youq dingjranz ringx bae ringx dauq, de lumj rumz ci yiengjhuhu, youh lumj bang nou he youq gwnz vax buet bae buet dauq. Sing neix cungj dwg youq mwh gyanghwnz caemdingh cinjseiz cauz, Cai Yicinh deng cungj sing neix gauxca haujlai ngoenz lo. De siengj ra aen lae he daeuj bin hwnj dingjranz bae yawj, dauqdaej dwg gijmaz doxgaiq yiengj baenzneix, hoeng youq gyanghwnz hai da caeuq laep da cungj dwg laeplatlat haenx, de lau doenghgij sing nyoeignyamx de haenx.

朱大爷正在扫地，灰尘从地上扬起来，把朱大爷罩在尘土的笼子里。蔡玉珍双手往颈脖处绕一圈，再把双手指向屋梁。朱大爷不理解她的意思，觉得她影响了他的工作，流露出明显的不耐烦。蔡玉珍的胸口像被爪子狠狠地抓了几把，她拉过墙壁上的绳索，套住自己的脖子，脚跟离地，身体在一瞬间拉长。朱大爷说你想吊颈吗？要吊颈回你家去吊。朱大爷的扫把拍打在蔡玉珍的屁股上，蔡玉珍被扫出朱家大门。

过了一袋烟的时间，杨凤池开始挨家挨户呼唤朱灵。蔡玉珍在杨凤池焦急的喊声里，她的手朝村后的桃林指，还不断地画着圆圈。朱大爷把这些杂乱的动作和刚才的动作联系起来，感到情况不妙。

星星点点的火把游向后山，人们呼喊朱灵的名字。第五天清晨，张复宝一如既往地来到了学校旁的水井边打水。他的水桶碰到了一件浮动的物体，井口隐约传来腐烂的气味。他回家拿来手电，往井底照射，他看到了朱灵的尸体。张复宝当即呕吐不止。村里的人不辞劳苦，他们宁愿多走几脚路，去挑小河里的水来吃。而这口学校旁的水井，只有张复宝一家人享用，朱灵死了五天，他家就喝了五天的脏水。

那天早上学校没有开课，在以后的几天里，张复宝仍然被尸体缠绕着，学生们看见他一边上课一边呕吐。而姚育萍差不多把胆汁都吐出来了，她已经虚弱得没法走上讲台。

到了春天，赵开应才把他年前照的那些相片，送到村子里来。他拿着朱灵的照片，去找杨凤池收钱。杨凤池说朱灵死了，你去找她要钱吧。赵开应碰了钉子，正准备把朱灵的照片丢进火坑。王家宽抢过照片，说给我，我出钱，我把这些照片全买下来。

一种特别的声音，在屋顶上滚来滚去，它像风的呼叫，又像是一群老鼠在瓦片上奔跑。声音总是在夜深人静的时候，准时地降落，蔡玉珍被这种声音包围了好些日子。她很想架一把梯子，爬到屋顶上去看个究竟，但是在睁着眼和闭着眼都一样黑的夜晚，她害怕那些折磨她的声音。

白天她爬到屋后的一棵桃树上，认真地观察她家的屋顶，她只看到灰色的歪歪斜斜的瓦片，瓦片上除了阳光什么也没有。看过之后，她想那声音今夜不会有了。但是那声音还是如期而来，总是在她即将入睡的时刻，把她唤醒。她于是不甘心，睁着眼睛等到天明，再次爬上桃树。一次又一次，她几乎数遍了屋顶上的瓦片，还是没有发现问题。她想是不是我的耳朵出了什么毛病。

王老炳同时被这种声音纠缠着，他对于干扰他睡眠的声音，做出适应的反应。他坐在床沿整整整夜地抽烟，不断地往尿桶里扇尿。他觉得那声音像一把锯子，现在正往他脑子里锯进去。他想如果我不能再入睡，我就要发疯啦。他一边想着一边平心静气地躺到床上。只躺了一小会儿，他又爬起来，他的手摸到床头的油灯，他把油灯砸到地上。油灯碎裂的声音，把那个奇怪的声音赶跑了，但是它游了一圈后马上又回到王老炳的耳边。

王老炳开始制造声音来驱赶声音。他把烟斗当作鼓槌，不停地磕他的床板。他像一只勤劳的啄木鸟，使同样无法入睡的蔡玉珍雪上加霜。

啄木鸟的声音停了，王老炳改变策略，他开始不停地说话，无话找话说。蔡玉珍听到他在胡话里睡去，鼾声接替话声。听到鼾声，蔡玉珍像饥饿的人，突然闻到了饭香。

屋顶的声音没有消失，蔡玉珍拿着手电往上照，她看见那些支撑瓦片的柱头、木板，没有听到声音。她听到声音从屋顶转移到地下，仿佛躲在这些箱柜里。她把箱柜的门一一打开，里面什么也没有。她翻箱倒柜的声音，惊醒了刚刚入睡的王老炳。王老炳说你找死吗？我好不容易睡着又被你搞醒了。说完，屋子里变得出奇的静。蔡玉珍缩手缩脚，再也不敢弄出声响来。

蔡玉珍听到王老炳叫她，王老炳说你过来扶我出去，我们去找找那个声音，看它藏在哪儿。蔡玉珍用手推王家宽，王家宽翻了个身又继续睡。蔡玉珍冒着胆走到王老炳床前，拉住王老炳走出大门，黑夜里风很大。 (十一)

Banngoenz de bin hwnj go faexdauz laengranz bae, nyinhcaen cazyawj dingjranz ranz de, de cij yawjraen gepvax mongmwmt mbiengmbieng mbeuj–mbeuj, gwnz vax cawz le ndit gijmaz cungj mbouj miz. Yawj gvaq le, de siengj sing’ yaem haenx haemh neix mbouj yiengj lo. Hoeng gij sing haenx lij dwg cinjseiz daeuj cauz, cungj dwg youq mwh de yaek ninzndaek cauz ndiu de. Yienghneix de mbouj gamsim, byaengqda caj daengz mbwn rongh, caiq baez bin hwnj godauz bae. Baez youh baez, de ca mbouj geijlai geq vax dingjranz gvaq baez he lo, lij mbouj raen miz maz vwndiz. De siengj dwg mbouj dwg rwz gou okrumz lone.

Vangz Laujbingj doengzseiz deng cungj sing neix gauxca, de doiq sing gauxca de haeujninz haenx, guh ok habdangq fanjying. De naengh youq henz congz daengx haemh cit ien, mboujduenh ok nyouh roengz doengj bae. De roxnyinh cungj sing neix lumj faggawq nei, seizneix cingq gawq aen’ uk de. De siengj danghnaeuz gou ninz mbouj ndaek, gou couh yaek fatbag lo. De itmienh siengj itmienh simbingz heiqlawnh ninz gwnz congz. Cij ninz yaep ndeu, de youh benz hwnjdaeuj, fwngz de lumh daengz aenyoudaeng gyauejcong, de bungq aen–youzdaeng doek roengz dieg bae. Sing youzdaeng doek roengz dieg deng dek yiengj haenx, gyaep gij sing geizgvaiq bae lo, hoeng gij sing haenx lumj bae youz gien he le youh dauq henz rwz Vangz Laujbingj.

Vangz Laujbingj hainduj caux sing’ yaem daeuj gyaep sing’ yaem. De au daeujien dangq faex–roqgyong, mbouj dingz roq benjcong, de. De lumj duz roegdingfaex gaenxgyaek ding doxgaiq nei roq benjcong, hawj Cai Yicinh doengzyiengh ninz mbouj ndaek haenx engq gya hojsouh.

Sing roq benjcong, dingz lo, Vangz Laujbingj gaijbienq fuengfap, de hainduj mbouj dingz gangjvah, mbouj miz vah ra vah gangj. Cai Yicinh dingqnyi de gangj dwk gangj dwk ninzndaek lo, singgyaen lawh sing gangjvah. Dingqnyi singgyaen, Cai Yicinh lumj boux dungxie, sawqmwh nyouq daengz feih haeuxhom.

Sing dingjranz mbouj siu bae, Cai Yicinh dawz dienhdoengz ciuq coh baihgwnz, de yawjraen vengzdiuz gakceij dingj gepvax haenx, mbouj raen miz sing cauz haenx. De dingqnyi sing’ yaem dai dingjranz senj daengz gwnz dieg, lumj ndoj youq ndaw gvih ndaw sieng nei. De hai dougvih dousieng, baihindaw gijmaz hix mbouj miz. Sing de fan gvih boek sieng, cauz ndiu Vangz Laujbingj ngamq ninzndaek haenx. Vangz Laujbingj naeuz mwngz ra dai ha? Gou mbouj yungzheih cij ninzndaek youh deng mwngz cauz ndiu lo. Gangj sat, ndaw ranz bienq ndaej daegbied caemdingh. Cai Yicinh sukkin sukfwngz, caiq hix mbouj gamj loengh ok sing daeuj.

Cai Yicinh dingqnyi Vangz Laujbingj heuh de, Vangz Laujbingj naeuz mwngz gvaqdaeuj rex gou okbae, dou bae ra gij sing’ yaem haenx, yawj de ndoj youq gizlawz. Cai Yicinh au fwngz nyoengx Vangz Gyahgvanh, Vangz Gyahgvanh fan ndang le youh laebdaeb ninz. Cai Yicinh mbei hung byaij daengz naj cong, Vangz Laujbingj, yien Vangz Laujbingj byaij ok bakdou ranz, gyanghwnz rumz cihuhu. (11)